

Naillititaumajuk

Sivullipâmik Prâvinsimi NunalituKait Annait katimatsuaniKalaukKut Happy Valley- Goose Bay- mi Merz 13-naminit 15-namunut, 2006.

katimatsuanimmetuKalaukKuk 75-figalanik annanik nakituinnak pisimajunik atjigengitunit nunaliujunit-Innu, Inuit, Mi'kmaq, amma Metis ammalu kiggatuttunik NunalituKaujunit pisimajunik iniKaujunit nunakKutunitsaujuni. kavamanga Newfoundland Labradoriullu kiggatuttaulaukKuk Honourable Joan Burke , Minister kamajik Kanuilingausigijanginnik Annait, Honourable Tom Rideout, Minister kamajik Ilingajunik NunalituKaujunit, amma nakituinnak pisimajuit Labradorimi NunalituKaujunit kiggatuttet amma Annait SuliaKapvinganit Maligatsaliupvigidlugu. Ilaulaugivuk Zippie Nochasak, Minister kamajudluni Anniat Kanuilingausinginnik, Nunatsiavut kavamangani, amma Chief Anastasia Qupee Sheshatshiu Innu First Nation-ikunit.

katimatsuanik taigusiKalaukKuk *The Path to the Good Life*, ilingalualaukKuk âkKutitsasiugiamut Kanuk NunalituKaujuut Annangit sivuppiagutiKagajammangâta piunitsamik sakKititsigiamut piunitsamik inosiKagiamut namminik, ilaminut amma nunagijaminut. Taigusik *The Good Life* tigujaumavuk suliaigisimajanganit Kim Andersen, sitamaulingatillugu tukitâsimajanganit, Kipilugiamut, uttitsigiamut, âkKisigiamut, amma piusiKapviKagiamut. Tâkkunangat sitamaulingajunit, katimajujuit pannaigutitut sakKititsisimavut taigusitsanik katimatsuanimmut ilingajutsanik: Sangijogiamut, Pitjutittinut- SanginiKagiamut, Atuinnguttinimmut AkKutitsatinut, amma Panniagutitsamut Akuninut Tamânejutsamik Tautsisimanimmut.

KaujimatitsijuKalaukKuk December Februaramilu NunalutuKaujunit annanik 50-kasânik nunaliujunit Newfoundland Labradorimilu tugâgusitsagillugit uKâlautitsanik amma ilijaugajattunillu katimautitsautillugit uKâlautiugajattunik.

katimagiattuKataumajuit, inosuttuit inutuKaujuillu, atjigengitunik kiggatotiKalaukKut kamagijaugiaKaluagunnagajattunik, tamanna sakKititsisialaukKuk sanginiKatsiagunnaninginnik NunalituKaujuut annait tamakutigonak ikajutsisiugiamut ilonnânit prâvinsittinit. Nunaliujuni timiKutiujuit, sivukkatattingit kavamait amma maligatsaliuttet KaikKujausimalaugivut katimatsuanimmut nâjilimmata uKâlautigijaminik, amma nigemmâKataugiattudlutik pijagemmata.

katimatsuanimmi ukuninga tugâgusiKagumalualaukKut:

- PivitsaKattitautsatiillugit NunalituKaujuut annait ikajutsijautsiasongugiamut;
- NunalituKaujuut annait ikKagijautsatiillugit Kaujuutigisimajangit amma sulijugitsialugit sanginigijangit;
- Tusattausiattilugillu nipingit ilungittudlutik tusattaKujangit; amma
- Ilaliutsialugit pannaigutigigumajangit sivulliutigumajangillu akuninut tautsesimautigigumajangit amma kavamanut kamagijautillugit.

katimatsuanik sakKititsisimavuk unuttugalanik pitjutaujunit isumâlotigijaudlutik NunalituKaujuut annanginnut. Tâkkua timiKutiujuit isumâlotingit katitsutaumavut ilautitautillugit: piusituKaujuut, kamagijuatsianik inositsiagittinimmut, imminik aulagiamut, pilukautiniuKattatumut, idluatsaivinut, ilinnianimmut ilinniatitaunimmulu, illusanut, pivitsaKattitaugiamut atuttauKattatunut, kenaujattaviugunnatunillu, amma suliatasiugiamut.

Asiujittailigiak piusituKaujunik, uKausituKamik atuttaunginnatunullu ikKanallagikKuk NunalituKaudlutik annanut nakituinnak pisimagaluappata. Annait KaujimatsiaKut asiujittailinik piusituKanik sanginiKattisitsiagunнанanganik tungavitsagijaujumik akungani nunaliujuit amma ikajutsigunnasiadluni asinginnik pitjutaujunik nunaliujuit akungani NunalituKaujuit.

Isumâlotigijaujuit nalunaittaumajuit ilingajuit inositsiaginimmut ilautitsivut talannatunut ijalukâillu atuttaulukaninginnut, PitsaKâdlunilu ImiKainnaKattasimanimmut (Fetal Alcohol Spectrum Disorder (FASD), ungumagasuanimmulu imminuagiamut upapvisanullu uKumaillutait sakKigaippata. Annait KaujittisiutiKagivut kingomagijauninginnik sakKititaugiangit ilingajuit anniasiunimmut sollu sakKivalliatuinnanganut kansarik, ommatillusinik amma Kuiniluadlalinik, pitaKanitsaugiaKalinninganillu anniasiuttinik annanik, uKautjigiagijinik amma isumatsiagittotitsigasuattinik atuinnaugiaKaninginnut NunalituKaujunik annanik amma NunalituKaujuit nunalingennetunik.

Ilingajuit isumâlotigijaujunut Namminik Aulasongugiamut ilautillugit pigunnasongugiamut NunalituKaujuit annait namminik aulasongugiamut, allât anginitsani kavamaujuit tungavigijanginni. Annait ippiniagutiKavut tamakkua sakKititaugutik pitjutaujuit ikajutsiniKagajakKut unuttugalanik attuiKattatunik piusituKaujunik attuiniKagunnatunik nunalilinnik. Annait sakKititsilaugivut NunalituKaujuit pitaKanitsaugiaKaninganik annanik sivukkatattujunik.

PilukautiKattanik sakKititaullagiKattalaukKuk pitjuttaullagidluni ilonnâni katimatsuanimmi. Annait KaujittisisialaukKut pilukautiKattaniujuk akungani nunaliujuit atuttauluaKattaninganik pititsitillugu imiganniuujuk, pititsitillugu suliatSaKatsianginniuujuk, kinatuinnak asinginnut nunaliujunut suliatSasiugianialittillugu. SakKititaulaukKuk pikKujiusik âmmainaKattaKullugit fonnik 24-rani sitontini ullumi akungani nunaliujuit (ukunaniuluak nunaliujuni pitaKangituni uKumaitajuKalippat ikajuttinik) Kaujimapviugajattunik annanut ikajuttaugumajunut uKumaitsaligutik. Ammalu, kenaujattaKattanitsauKattanitsanginnik annait timiKutingit suliatSaKapviKannisaugiaKallutillu uKâlautiulaugivuk, ammalu ununnisanik pitaKagiaKaninganik uKautjigiagijiKagiaKalluni pilukattauKattatunut.

Annait nalunaitsilaugivut pitjutaujunik iluani idluatsaivet ilagijautillugit tukisitsiaKattanginniuujuit ammalu atjigetitsiKattanginningit suliaKatingit Idluatsaivini, annait pikKujivut NunalituKaujuit suliaKaKataunisaujutsauninginnik iluani idluatsaivet ammalu NunalituKait suliaKattitaunisautilugit âkKiumiutitsanut ilingajunut tamakkununga pitjuttaudlutik uKâlautiujunut. Annait nalunaitsilaugivut ununnisanik maligatsaKagiaKaninganik ilanginni amma ununnisait pivitsaKanitsautillugit maligatsatigut Ikajutsigiamut ammalu uKattiKanitsaugiamut.

PivitsaKanitsaugiamut ikajutsigiamut amma ikajutsiutitsanik annanik ilingajutsanik suliatSanut (nani suliaKasimanimmut tatattuigiamut suliatSanut Kinugautimut) tamanna sakKititaulaugivuk uKâlautiutillugu ilingajuk ilinnianimmut ilinniatitsinimmulu. kingomatsinik kenaujatsagiallanik puttunitsanut ilinnianimmut sakKititaulaugivuk, isumâlotellu ilingajuit ilinniasimatsianginnik akungani nunaliujuit satjugiangani Labradoriup. PitaKanitsaujutsauvuk sunagalanik inosuttutinik ilinniavimmetitsigunnagajattunik sakKititaulaugivuk isumâlotigijaudluni, amma pitaKagiaKannisauninganik uKautjigiagijinik ilinniavitsuamettunut, ukunungualuak inosuttunut niviatsianut.

kingomatsinik akituluadlangittunik, illunik taijaulaugivuk pitjuttaullagidluni satjugiangani Labradoriup ammalu nunaliujuni sollu North West River amma Happy Valley-Goose Bay. Illuit pitjuttaulaugivut nunaKotunitsani illusaKagiak NunalituKaujunut annanut iniKajunut taikkunani

nunagijaujuni, tâkkua ilangani pivitsaKaKattangimmata piusituKatigut ikajutsijaugiamik pivitsaKanguadlutik NunalituKaujuni nunaKagutik.

Kaujimatsiagiak nakit Kanullu kenaujâtâtitaugiak amma ikajutsijaugiak atuinnaupat sanginiKanitsaugajakKut NunalituKaudlutik annait sakKititsigiamut pitjutigijaminik iluani nunagijangita. Annait sakKititsilaugivut kingomatsinimminik kenaujatsanik sunagalanut atugatsaujunut.

PivitsaKattitaunik suliansanut iluani nunalingita ikKanallagikKuk pitjutaudluni unuttugalanut NunalituKaudlutik annanut. Atuinnauningit suliansait NunalituKaujunut annanut ilinganiKatsiaKut piulimatsisiagiamut piusituKaujunik iluani nunalingita, amma Kanittomenitsanginnut nunamini ammalu ilamini. KaujijuKalaugivuk tâkkua NunalituKaudlutik annait jâri-tamât akikinnisamik akiliusiaKaKattaningit angutinit, tamanna uKumaillutallagiuvuk anânaujunut aippagagatik.

IsumâlotiKattuKalaugivuk ilonnainut ilingajunut NunalituKaudlutik annaujunut Kanuilingausinginnut. IkKanallagininga tukisigiak Kanuilingausiujunik, amma tâkkuninga katitaugianginnut pitjutaujuit, nalunaittaulagilaukKuk. Isumâlotiujuk upvalu pitjutaujuk sakKititaummat ikKanallagikKuk isumatsasiugutitsauninga ilingatillugu asinginnut isumalotigijaujunut, unuttugalait sittutitauniKagajâmmata ilonnainugalak ilingajuit âkKigiagutitsanut ammalu piulimajautsianitsanginnut NunalituKaujuit piusituKangit amma nunalinginnut ilingajuit.